

UMUT ÇARKI

ÜLKÜ DENİZ GÜVEN
KÜBRA ÖZÜSTÜN BAUDACH

SUNUM PLANI

- Kan Bağışı ve diğer kan hizmetleri hakkında bilgilendirme
- Kimler donör olabilir?
- Neden donör olmalıyım?
- Umut Çarkı nedir? Nasıl çalışır?
- İş birliklerimiz
- Kaynakça

KAN BAĞIŞI NASIL GERÇEKLEŞİR?

- 1-Bilgilendirme ve form doldurma
- 2-Kayıt
- 3-Doktor muayenesi
- 4-Kan Bağışı işlemi
- 5-İkram ve istirahat
- 6-Dikkat edilmesi gerekenler hakkında bilgilendirme

Türk Kızılayı. Kan Hizmetleri. Sıkça sorulan sorular. Accessed December 8, 2022 <https://www.kanver.org/EKutuphane/sss>

KAN BAĞIŞI NE KADAR SÜRER?

KAN BAĞIŞI İŞLEMİ YAKLAŞIK
15-20 DAKİKA SÜRMEKTEDİR.

KAN BAĞIŞI SIRASINDA HASTALIK BULAŞMA RİSKİ VAR MI?

KAN BAĞIŞI İŞLEMİ BOYUNCA KULLANILAN TÜM MALZEMELER TEK KULLANIMLIK VE STERİLDİR. SİZLER İÇİN KULLANILAN MALZEMELER İŞLEM SONUNDA KALİTE STANDARTLARINA UYGUN ŞEKİLDE İMHA EDİLİRLER. BU SÜREÇ İÇERİSİNDE HERHANGİ BİR HASTALIK BULAŞMASI SÖZ KONUSU DEĞİLDİR.

KİMLER KAN BAĞIŞINDA BULUNABİLİR?

- 18-65 yaş aralığında 50 kilogramın üzerindeki her sağlıklı birey kan bağışçısı adayı olabilir. (19 yaşından gün almak, 65'ini doldurmamak gerekir.)
- İlk kez kan bağışında bulunacaklar için üst yaş sınırı: 61 yaşından gün almamış olmalı. Düzenli kan bağışçıları için üst yaş sınırı 65 yaşını doldurduktan, 70 yaşından gün alana kadar kan bağış merkezi doktorunun onayı olmak şartıyla yılda en fazla 1 kez olmak üzere kan bağışlayabilir.

Türk Kızılayı. Kan Hizmetleri. Sıkça sorulan sorular. Accessed December 8, 2022. <https://www.kanver.org/EKutuphane/sss>

HANGİ ARALIKLARLA KAN BAĞIŞINDA BULUNABİLİRİM?

ERKEKLER: 3 AYDA BİR

KADINLAR: 4 AYDA BİR

KAN BAĞIŞI SONRASINDA YAPILAN TEST SONUÇLARI BİZLERE BİLDİRİLİYOR MU?

KAN BAĞIŞI KABUL EDİLDİKTEN SONRA HIV, HEPATİT B-C VE SİFİLİS TESTLERİNE TABİ TUTULUR. BU TESTLERDE HERHANGİ BİR ENFEKSİYON BULUNMASI DURUMUNDA BAĞIŞCI BELİRLİ KALİTE SÜREÇLERİ İÇERİSİNDE BİLGİLENDİRİLİR. BAĞIŞÇININ SAĞLIĞI GEREĞİ İLGİLİ TEDAVİ KURUMUNA YÖNLENDİRİLİR.

GÖNÜLLÜ OLABİLECEĞİNİZ KAN HİZMETLERİ

Kan Bağışı

İmmün Plazma Bağışı

Aferez Bağışı

Kök Hücre Bağışı

Türk Kızılayı. Kan Hizmetleri. Accessed December 9, 2022. <https://www.kanver.org/>

NEDEN DONÖR OLMALIYIM?

Kan bağışı ve transfüzyon, her yıl yüz binlerce hastanın tedavisinde kullanılan, anemi ve akut kan kaybı olmak üzere iki ana endikasyonla birçok klinik sorunun yönetiminde var olan hayati bir adımdır.

Kan ve türevi kan ürünlerinin sınırlı raf ömrü olduğundan, yeterli kan akışını sürdürmek devam eden bir zorluktur.

Verdiğiniz 1 ünite kan 3 kişinin hayatını kurtarabilir.

David J. Myers, Ryan A. Collins. Blood Donation. National Library of medicine. January, 2022. Updated June 27, 2022. Accessed December 8, 2022. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK525967/>

"Bu çalışma bizim, kan bağışı konusunda arz talep arasındaki boşluğu doldurmak için toplumdaki bireylerin kan bağışı konusunda eğitimine, kan bağışı kampanyalarına daha fazla önem vermemiz gerektiğini göstermektedir. Özellikle kişilerin doğru sandıkları yanlış bilgileri, güvensizlikleri, korkuları ancak kaliteli bir eğitim programıyla çözülebilir. "

Altındış S, Aşıcı N, Şenol U, Bakır A.B., Yücedağ Ç, Demir C, Gün R, Özçelik Ü, Altındış A. Kan Bağışı Önündeki Engellerin Belirlenmesi. Sakarya Tıp Dergisi. 2019;9(2):237-244

Kan Bağışı Önündeki Engellerin Belirlenmesi

Determination of Barriers for Blood Donation

Selma Altındış¹, Neşe Aşıcı², Uğur Şenol³, Ayşe Betül Bakır⁴, Çağlar Yusuf Yücedağ⁴,
Celalettin Demir³, Rabia Gün⁵, Ümit Özçelik⁶, Ahmet Altındış⁷

¹ Sakarya Üniversitesi İşletme Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü

² Sakarya Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı AD

³ Sakarya Üniversitesi Bilgisayar ve Bilişim Fakültesi Bilgisayar Müh 4.sınıf öğrencisi

⁴ Sakarya Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Mikrobiyoloji Yüksek lisans öğrencisi

⁵ Sakarya Üniversitesi Eğitim Araştırma Hastanesi Hemovijilans Hemşiresi

⁶ Sakarya Üniversitesi Eğitim Araştırma Hastanesi Kan Merkezi

⁷ Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi

Yazışma Adresi / Correspondence:

Neşe Aşıcı

Sakarya Üniv Tıp Fakültesi Halk Sağlığı AD SAKARYA

T: +90 264 295 66 30 E-mail: : nesea@sakarya.edu.tr

Geliş Tarihi / Received : 03.05.2019 Kabul Tarihi / Accepted : 20.06.2019

Orcid:

Selma Altındış <https://orcid.org/0000-0003-2805-5516>

Neşe Aşıcı <https://orcid.org/0000-0003-0266-6845>

Uğur Şenol <https://orcid.org/0000-0002-9885-9424>

Ayşe Betül Bakır <https://orcid.org/0000-0001-7474-4262>

Celalettin Demir <https://orcid.org/0000-0001-5922-4859>

Rabia Gün <https://orcid.org/0000-0003-4172-5465>

Çağlar Yusuf Yücedağ <https://orcid.org/0000-0002-9639-685X>

Ümit Özçelik <https://orcid.org/0000-0002-4684-9304>

Ahmet Altındış <https://orcid.org/0000-0003-0039-1833>

Tablo 3. Katılımcıların Kan Bağışıyla İlgili Bilgi ve Tutumları

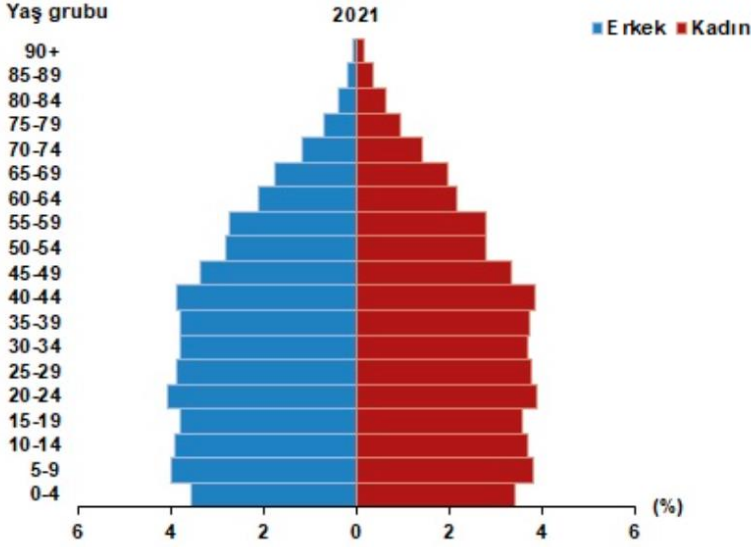
Kan bağışı ile ilgili sorular	Evet n(%)	Hayır n(%)	Kararsızım n(%)
1.Kan bağışı hakkında yeterli bilgiye sahip olduğunuzu düşünüyor musunuz? (n=448)	193 (%43.1)	159 (%35.5)	96 (%21.4)
2.Kimlerin kan bağışı yapabileceği konusunda bilginiz var mı? (n=448)	265 (%59.2)	134 (%29.9)	49 (%10.9)
3.Kan bağışlama i			32(%7.2)
4.Kan bağışının n			16 (%3.6)
5.Size göre sık gör			122 (%27.2)
6.Kan bağışladığınız			21 (%4.7)
7.Kan bağışlaman			73 (16.3)
8.Hastane, doktor			23 (%5.1)
9.Kan bağışında b			86 (%19.1)
10.Kan verirken e			62 (13.8)
11.Kanınızı alan s (n=450)			9 (%2.0)
12.Kızılay'ı kan ba			64 (%14.3)
13.Bağışladığınız l			39 (%8.7)
14.Kan bağışı nok			40 (%8.9)
15.Kızılay'ın gönd			84 (%18.8)
16.Kan bağışı ara mi? (n=449)			56 (%12.5)
17. Kan bağışının karşılığında size para ödenmesini ister misiniz? (n=449)	54 (%12)	375 (%83.5)	20 (%4.5)
18. Kan bağışı yapmak ister misiniz? (n=448)	241 (%53.8)	54(%12.1)	153 (%34.2)
19.Düzenli kan verme konusunda belli aralıklarla hatırlatma yapılmasını ister misiniz? (n=449)	240 (%53.5)	144 (%32.1)	65 (%14.5)

Sonuç olarak katılımcıların %56.9'u yeterli bilgiye sahip olup olmadıklarına dair hayır veya kararsızım cevabını vermiştir.

Düzenli kan verme konusunda belli aralıklarla hatırlatma yapılmasını isteyen katılımcıların oranı ise %53.5 olmuştur.

Türkiye Nüfus Piramidi 2021

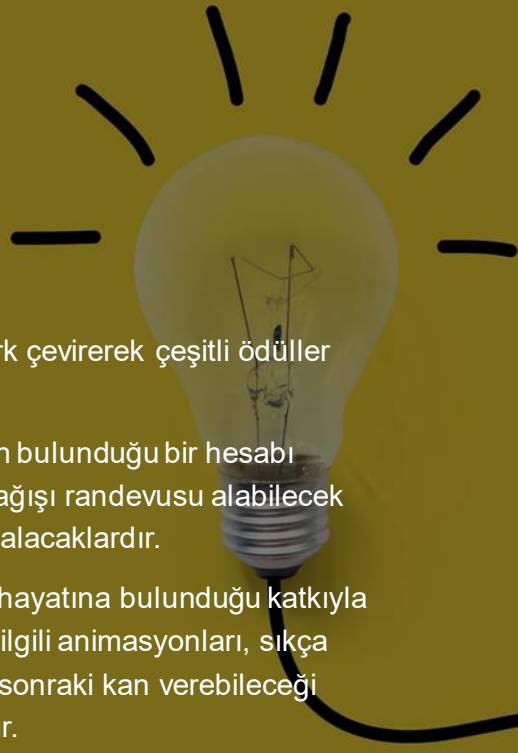
Türkiye İstatistik Kurumu. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2021. February 4, 2022. Accessed December 10, 2022. <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=45500>

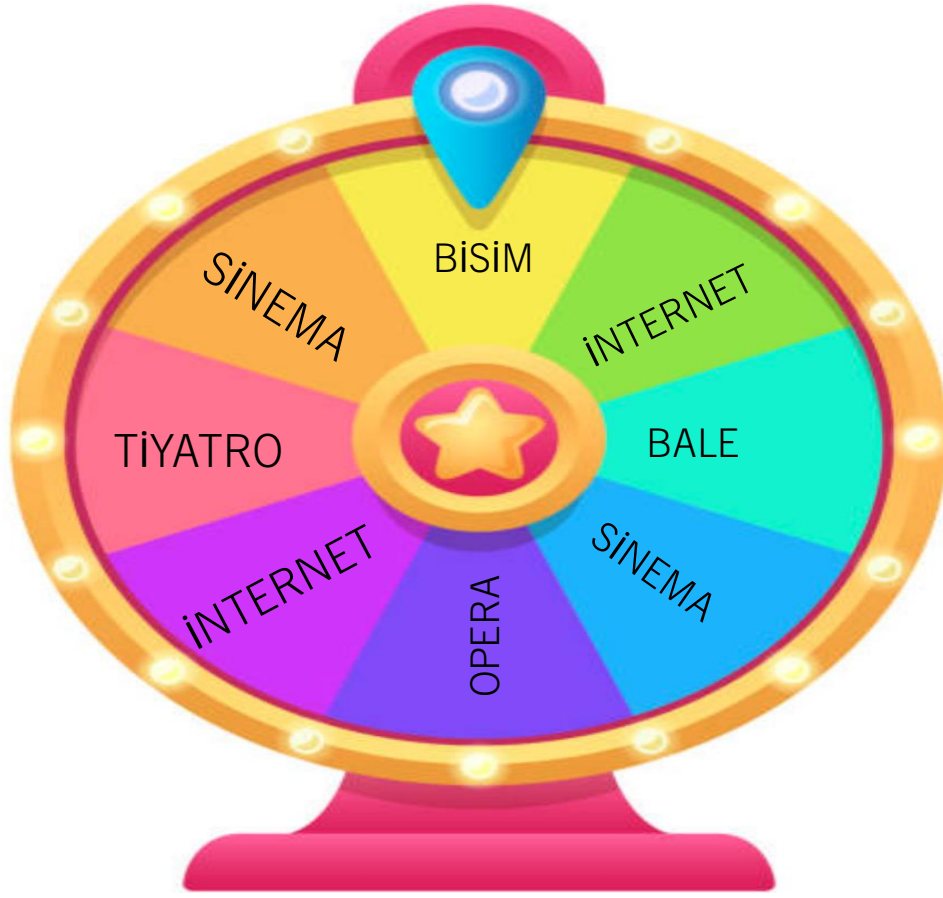
‘En fazla kan bağışında bulunan insanlar lise mezunuyken, ikinci sırada onları lisans mezunları takip ediyor. En çok kan bağışlayan yaş grubu ise 20 ila 25 arasındaki gençlerden oluşuyor. Kök hücre bağışlarında da artış sürüyor. 2022’nin ilk yarısında 47 bin 666 kök hücre bağışı gerçekleştirildi.’

Türk Kızılayı. Kan Bağış Rakamları Pandemi Öncesine Döndü. June 15, 2022. Accessed December 10, 2022. <https://www.kanver.org/Haberler/HaberDetay/6916>

UMUT ÇARKI NEDİR

- Umut Çarkı, kan bağışı yaptıktan sonra bir çark çevirerek çeşitli ödüller kazanabileceğiniz bir uygulamadır.
- Bu uygulamada kullanıcıların kişisel bilgilerinin bulunduğu bir hesabı vardır. Kullanıcılar uygulama üzerinden kan bağışı randevusu alabilecek ve zaman yaklaştığında hatırlatıcıdan bildirim alacaklardır.
- Uygulama aynı zamanda kan bağışı ile insan hayatına bulunduğu katkıyla ilgili bilgilendirmeleri, kan bağışı aşamalarıyla ilgili animasyonları, sıkça sorulan sorular ile ulaşabileceği cevapları, bir sonraki kan verebileceği zamana dair hatırlatıcı özellikleri kapsayacaktır.

- Uygulamada işbirliği yaptığımız kurumların yaklaşan etkinlikleri ile ilgili güncel bilgiler de yer alacaktır.
- Kullanıcılarımız o ay vizyonda olan filmleri, yaklaşan gösterileri, bisiklet rotalarını görebilecektir.

İŞBİRLİĞİ

- KIZILAY
- İZMİR DEVLET OPERA
VE BALESİ
- İZMİR DEVLET
TİYATROSU
- BİSİM
- KARACA SİNEMALARI
- TURK TELEKOM

KAYNAKÇA

- Türk Kızılayı. Kan Hizmetleri. Sıkça sorulan sorular. Accessed December 8, 2022 <https://www.kanver.org/EKutuphane/sss>
- David J. Myers, Ryan A. Collins. Blood Donation. National Library of medicine. January, 2022. Updated June 27, 2022. Accessed December 8, 2022. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK525967/>
- Altındış S, Aşıcı N, Şenol U, Bakır A.B., Yücedağ Ç, Demir C, Gün R, Özçelik Ü, Altındış A. Kan Bağışı Önündeki Engellerin Belirlenmesi. Sakarya Tıp Dergisi. 2019;9(2):237-244
- Türkiye İstatistik Kurumu. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2021. February 4, 2022. Accessed December 10, 2022. <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=45500>
- Türk Kızılayı. Kan Hizmetleri. Accessed December 9, 2022. <https://www.kanver.org/>

BİZİ DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİZ.

